

2014/2015

64. ročník MO

Zadania úloh česko-poľsko-slovenského stretnutia

(Súťaž sa konala 14. – 17. 6. 2015.)

1. Na kružnici s polomerom r ležia rôzne body A, B, C, D, E v tomto poradí, pričom $|AB| = |CD| = |DE| > r$. Dokážte, že trojuholník, ktorého vrcholy sú ťažiská trojuholníkov ABD, BCD a ADE , je tupouhlý. (Tomáš Jurík)

2. Systém množín $\mathcal{F}$ sa nazýva *skvelý*, ak je splnená nasledujúca podmienka: Pre každú trojicu množín $X_1, X_2, X_3 \in \mathcal{F}$ je aspoň jedna z množín

$$(X_1 \setminus X_2) \cap X_3, \quad (X_2 \setminus X_1) \cap X_3$$

prázdna. Dokážte, že ak $\mathcal{F}$ je skvelý systém pozostávajúci z niektorých podmnožín danej konečnej množiny U , tak $|\mathcal{F}| \leq |U| + 1$. (Michał Pilipczuk)

3. Reálne čísla x, y, z spĺňajú rovnicu

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} + x + y + z = 0$$

a žiadne z nich neleží v otvorenom intervale $(-1, 1)$. Nájdite najväčšiu možnú hodnotu súčtu $x + y + z$. (Jaromír Šimša)

4. Podivná kalkulačka má len dve tlačidlá, na každom je napísané dvojčiferné prirodzené číslo. Na začiatku je na displeji číslo 1. Vždy, keď stlačíme tlačidlo s číslom N , kalkulačka zmení zobrazené číslo X na číslo $X \cdot N$ alebo $X + N$. Pritom násobenie a sčítanie sa strieda, začína sa násobením. (Napríklad ak na 1. tlačidlo je číslo 10 a na 2. tlačidlo je číslo 20 a stlačíme postupne 1., 2., 1. a 1. tlačidlo, dostaneme postupne výsledky $1 \cdot 10 = 10, 10 + 20 = 30, 30 \cdot 10 = 300, 300 + 10 = 310$.) Rozhodnite, či existujú konkrétne hodnoty dvojčiferných čísel na tlačidlách také, že dokážeme zobraziť nekonečne veľa čísel končiacich štvorčísľom

- a) 2015,
- b) 5813.

(Michal Rolínek, Peter Novotný)

5. Daný je ostrouhlý trojuholník ABC , ktorý nie je rovnostranný. Označme O stred jeho opísanej kružnice a H jeho priesečník výšok. Kružnica k prechádza bodom B a dotýka sa priamky AC v bode A . Kružnica l má stred na polpriamke BH a dotýka sa priamky AB v bode A . Kružnice k a l sa pretínajú v bode X ($X \neq A$). Dokážte, že $|\angle HXO| = 180^\circ - |\angle BAC|$. (Josef Tkadlec)

6. Nech n je dané párne prirodzené číslo. Na tabuli je napísaných n reálnych čísel. V jednom kroku zvolíme ľubovoľné dve čísla, zotrieme ich a každé z nich nahradíme ich súčinom. Dokážte, že bez ohľadu na to, s akou n -ticou začneme, je možné dostať po konečnom počte krokov na tabuli n rovnakých čísel. (Peter Novotný)